

Informace ze zdravotnictví Libereckého kraje

Ústavu zdravotnických informací a statistiky
České republiky

Liberec
22.8.2005

9

Rehabilitační a fyzikální medicína - činnost oboru v Libereckém kraji v roce 2004

*Rehabilitation and Physical Medicine - Activity in Branch in Liberecký Region
in 2004*

Souhrn

Informace ze zdravotnictví kraje o činnosti oboru rehabilitační a fyzikální medicíny v Libereckém kraji v roce 2004 obsahuje údaje o ambulantní péči z oblasti sítě zdravotnických zařízení, personálního zajištění, činnosti, stručný přehled nově přijatých pacientů podle skupin diagnóz a také základní ukazatele lůžkové péče nemocnic a odborných léčebných ústavů. Údaje jsou členěny dle druhu zdravotnického zařízení a podle území.

Summary

Information on health service activity in the branch of rehabilitation and physical medicine in Liberecký region in 2004 contains data about out-patient care from area of health service network, personnel capacity, activity, a brief overview of newly admitted patients by group of diagnoses and also basic indicators of in-patient care in hospitals and specialized therapeutic institutes. Data are presented by type of health establishment and by territory.

Údaje o ambulantní činnosti oboru rehabilitační a fyzikální medicíny byly čerpány z ročního výkazu A (MZ) 1-01 o činnosti zdravotnických zařízení. Informace je doplněna údaji o lůžkovém fondu rehabilitačních oddělení nemocnic, které byly získány z výkazu L (MZ) 1-02. Oba výkazy byly součástí Programu statistických zjišťování v České republice na rok 2004.

V roce 2004 vstoupil v platnost zákon č. 96/2004 Sb., o nelékařských zdravotnických povoláních, který ustanovil nové kategorie zdravotnických pracovníků. Tyto nové kategorie již nejsou plně srovnatelné s kategoriemi původními. Zásadní změnou je, že proti rokům předchozím se již nerozlišují pracovníci s VŠ a SŠ vzděláním, protože způsobilost k výkonu daného zdravotnického povolání je mimo jiné podmíněna dosažením zákonem určeného vzdělání. V předloženém materiálu jsou tedy uvedeny kategorie lékař, fyzioterapeut, ergoterapeut a ostatní zdravotničtí pracovníci, mezi které patří zdravotní sestry, maséři, ošetřovatelé atd..

V roce 2004 zabezpečovalo ambulantní péči v oboru rehabilitační a fyzikální medicíny v Libereckém kraji 78 pracovišť. V těchto pracovištích pracovalo celkem 295,05 zdravotnických pracovníků (součet úvazků včetně smluvních), většinu (74 %) tvořili fyzioterapeuti. Ve srovnání s počtem obyvatel je počet lékařů i fyzioterapeutů v kraji mírně nad průměrem ČR. Opačná situace je v okrese Česká Lípa. Tento okres ovšem patří k výrazně nejmladším okresům v České republice, což s sebou nese rozdílné požadavky na zajištění tohoto druhu péče.

V průběhu roku 2004 bylo v Libereckém kraji provedeno 139 624 vyšetření a 2,037 mil. výkonů (ve srovnání s předchozím rokem nárůst o 5, resp. o 3 %). Na provedených klinických vyšetřeních se téměř rovným dílem podíleli lékaři (46 %) a fyzioterapeuti nebo ergoterapeuti (54 %). Pro výkony toto rozložení neplatí, nositeli výkonů jsou v drtivé většině fyzioterapeuti a ergoterapeuti (96 % výkonů). Největší podíl měly celkové výkony léčebné tělesné výchovy (57 %) následované skupinou výkonů fyzikální terapie (38 %). Takové rozložení je obdobné i v celé ČR.

Ambulantní rehabilitační péče je poskytována v různých druzích zdravotnických zařízení. Jednou z významných skupin bylo velké množství malých samostatných zařízení rehabilitačního pracovníka nelékaře (41 z 78 pracovišť), ve kterých pracovali v průměru dva zdravotníci, v drtivé většině fyzioterapeuti. V těchto zařízeních se prováděly častěji výkony než klinická vyšetření (ať už komplexní, cílená nebo kontrolní), bylo zde provedeno 15 % ze všech ošetření a 25 % ze všech výkonů v kraji. Až na malé výjimky byly tyto výkony z poloviny ze skupiny fyzikální terapie a z poloviny ze skupiny léčebné tělesné výchovy. Další významnou skupinou jsou samostatné ordinace lékaře specialisty, kterých bylo v roce 2004 v našem kraji 14. V těchto ordinacích pracovala čtvrtina ze všech zdravotnických pracovníků tohoto oboru, z celkového počtu lékařů to pak bylo téměř 60 %. Na jednu ordinaci připadlo v průměru 5 zdravotníků (zhruba jeden lékař, 2,5 fyzioterapeutů 1,5 ostatních zdravotnických pracovníků, zejména zdravotních sester). Byla zde provedena téměř polovina ze všech klinických vyšetření v kraji, na celkovém počtu výkonů se tyto ordinace podílely 25 procenty. Výkony byly téměř z poloviny ze skupiny fyzikální terapie, byla zde ale také poskytnuta drtivá většina (89 %) nerehabilitačních výkonů v kraji (v připojených tabulkách jsou souhrnně nazvané „ostatní výkony“), jako jsou injekce, obštriky, manipulační léčba apod. Ambulantní rehabilitační péče byla poskytována také v ambulantních částech lůžkových zařízení (9 pracovišť v kraji). V těchto pracovištích pracovala největší část zdravotnických pracovníků oboru (42 %), na jedno pracoviště připadlo v průměru 14 pracovníků (10,2 fyzioterapeutů, 0,5 ergoterapeutů, 1,0 lékařů a 2,2 ostatních zdravotnických pracovníků). Bylo zde provedeno 32 % z celkového počtu klinických vyšetření v kraji a 42 % z celkového počtu výkonů. Tyto výkony byly nejčastěji ze skupiny léčebné tělesné výchovy. Skupinu „ostatních ambulantních zařízení“ představují rehabilitační pracoviště ve sdružených ambulantních zařízeních a zdravotnických střediscích.

Téměř každý 4. obyvatel kraje byl v roce 2004 přijat k léčbě na pracovišti rehabilitační a fyzikální medicíny (24 nově přijatých pacientů na 100 obyvatel). Vymyká se okres Česká Lípa, ve kterém to byl až každý 6. obyvatel (16 nově přijatých pacientů na 100 obyvatel), což koresponduje s mladší věkovou strukturou obyvatelstva okresu. Výrazně nejčastější indikací byly diagnózy nemocí svalové a kosterní soustavy a pojivové tkáně, které tvořily 64 % nových případů, pro poranění nebo otravu podstoupilo rehabilitaci 15 % pacientů. Většina pacientů (79 %) se léčila ambulantně, až na několik málo výjimek přišli vždy do zdravotnického zařízení a nebyli vyšetřeni doma. Kromě těchto uživatelů byla poskytnuta ambulantní péče také hospitalizovaným pacientům, většinou hospitalizovaným na jiném než rehabilitačním lůžkovém oddělení.

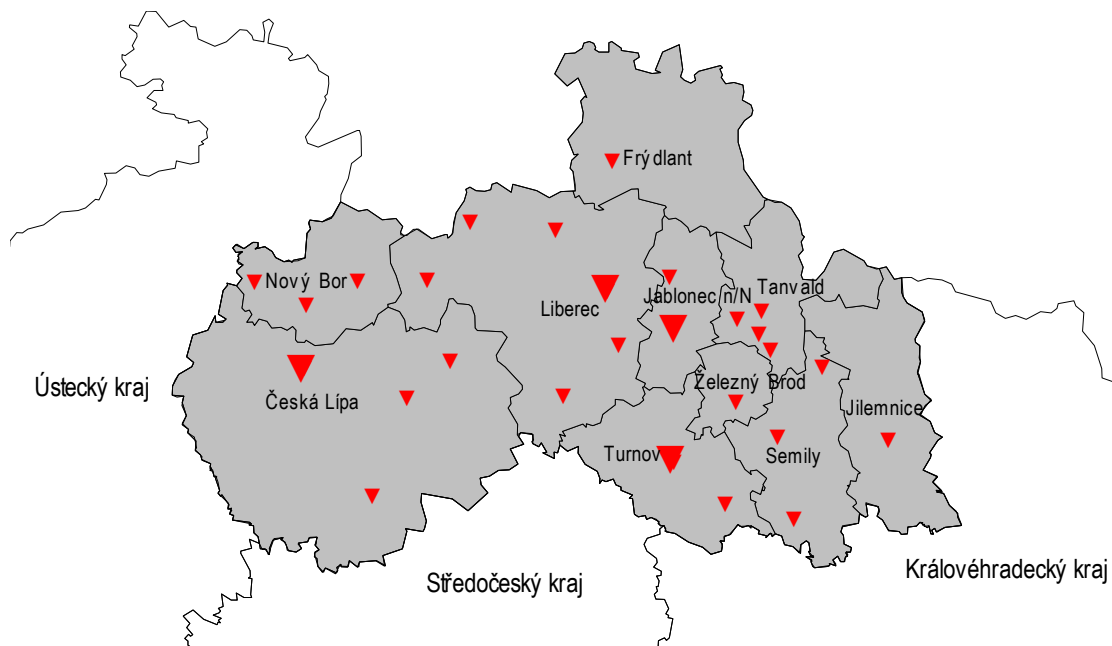
Lůžkovou péči na odděleních rehabilitace a fyzikální medicíny poskytuje Krajská nemocnice Liberec, Nemocnice Jablonec nad Nisou a pracoviště při oddělení následné péče v Městské nemocnici Turnov. V Libereckém kraji není žádný rehabilitační odborný léčebný ústav.

Zpracoval: ÚZIS ČR, Liberecký krajský odbor
Voroněžská 44, 460 01 Liberec 1
tel.: 485217221, pavlovova@uzis.cz, <http://www.uzis.cz>

Personální zajištění podle druhu zdravotnických zařízení a podle území

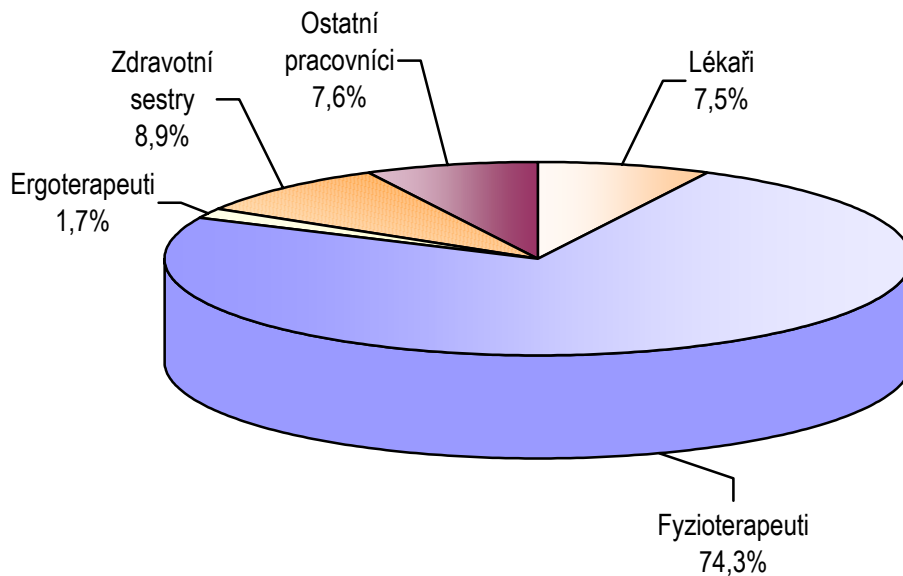
	Počet ZZ a pracovišť	Počet pracovníků ¹⁾				
		celkem	v tom			
			lékaři	fyzio-terapeuti	ergo-terapeuti	ostatní zdravotničtí pracovníci
podle druhu zdravotnického zařízení						
Ambulantní část lůžkových ZZ	9	125,49	8,85	91,51	5,00	20,13
Samostatná ordinace lékaře specialisty	14	67,25	13,05	35,45	-	18,75
Samostatné zařízení nelékaře rehabilitační	41	80,23	0,19	74,54	-	5,50
Ostatní ambulantní zařízení	14	22,08	-	17,83	-	4,25
Celkem	78	295,05	22,09	219,33	5,00	48,63
podle okresů						
Česká Lípa	14	49,41	3,00	42,91	-	3,50
Jablonec nad Nisou	22	61,94	4,49	44,95	-	12,50
Liberec	28	130,29	10,10	86,19	5,00	29,00
Semily	14	53,41	4,50	45,28	-	3,63

¹⁾ Součet úvazků, vč. smluvních

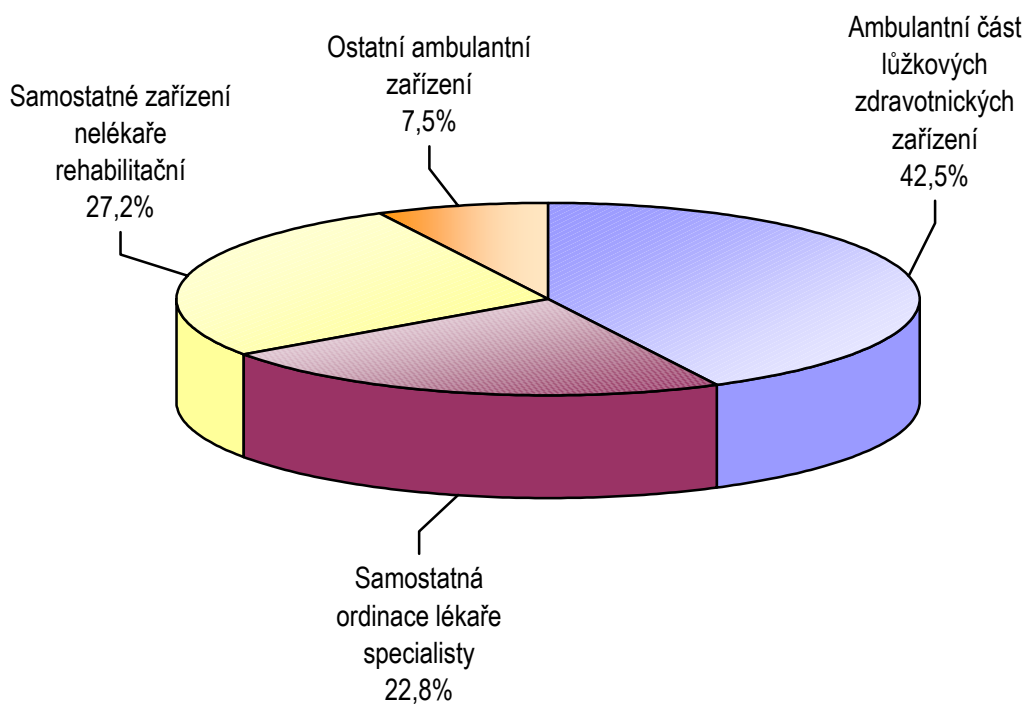
**Síť rehabilitačních pracovišť v Libereckém kraji k 31.12.2004
(podle obcí s rozšířenou působností)**

Pozn.: Ve zvýrazněných obcích je více než 6 pracovišť rehabilitace a fyzikální medicíny

Struktura pracovníků v oboru rehabilitace a fyzikální medicíny

Pracovníci podle druhu zařízení

Počet vyšetření, výkonů a pacientů podle druhu zdravotnických zařízení

Vybrané ukazatele	Činnost v oboru podle zařízení				
	celkem	v tom			
		ambulantní část lůžkových zdravotnických zařízení	samostatná ordinace lékaře specialisty	samostatné zařízení nelékaře rehabilitační	ostatní ambulantní zařízení
	vyšetření provedená				
Lékařem	63 850	23 637	40 006	207	-
Fyzioterapeutem, ergoterapeutem	75 774	20 947	24 969	21 234	8 624
Psychologem, logopedem nebo sociálním pracovníkem	-	-	-	-	-
Liberecký kraj celkem	139 624	44 584	64 975	21 441	8 624
Na 10 000 obyvatel	3 266,86	1 043,16	1 520,26	501,67	201,78
	výkony provedené				
Lékařem	87 762	7 633	79 641	488	-
Fyzioterapeutem, ergoterapeutem	1 949 596	857 741	452 253	516 985	122 617
Psychologem, logopedem nebo sociálním pracovníkem	-	-	-	-	-
Liberecký kraj celkem	2 037 358	865 374	531 894	517 473	122 617
	pacienti nové přijatí k léčbě				
Liberecký kraj	104 136	36 757	26 107	30 308	10 964
Na 10 000 obyvatel	2 436,53	860,02	610,84	709,13	256,53

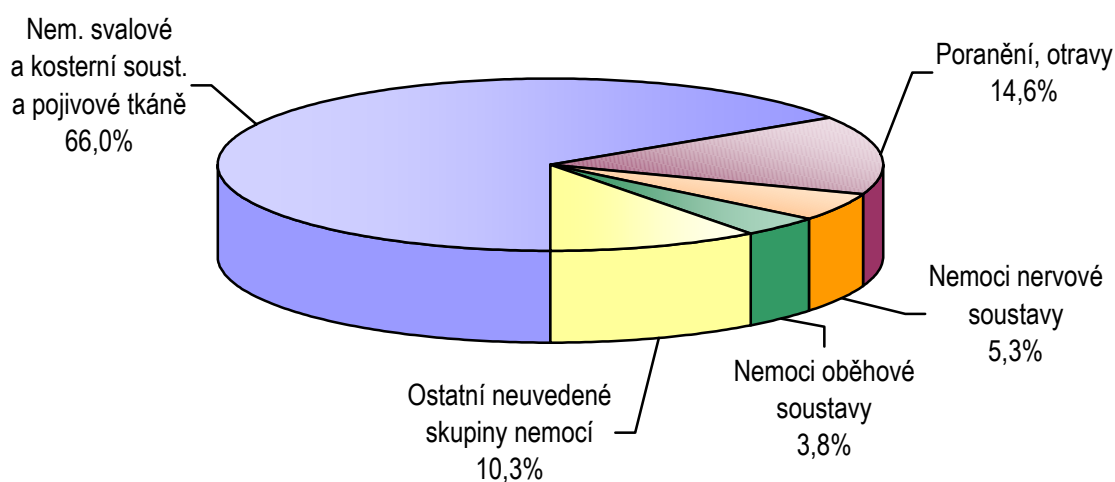
Struktura výkonů podle druhu zdravotnických zařízení

Druh zdravotnického zařízení	Struktura výkonů				
	celkem	z toho (v %)			
		léčebná tělesná výchova	fyzikální terapie	ergoterapie	ostatní výkony
Ambulantní část lůžkových ZZ	865 374	75,68	21,91	1,93	0,49
Samost. ordinace lékaře specialisty	531 894	39,87	45,60	0,26	14,27
Samost. zařízení nelékaře rehabilitační	517 473	50,63	48,23	0,10	1,04
Ostatní ambulantní zařízení	122 617	32,08	67,14	0,65	0,13
Liberecký kraj	2 037 358	57,34	37,50	0,95	4,20
ČR	45 962 058	54,25	39,07	1,74	4,94

Indikace léčebné rehabilitace - skupiny diagnóz podle MKN - 10

Diagnóza MKN -10		Počet pacientů nově přijatých k léčbě			
		celkem		z toho v samostatných zařízeních nelékaře rehabilitačních	
		absolutně	na 10 tis. obyvatel ¹⁾	absolutně	na 10 tis. obyvatel ¹⁾
Nemoci infekční a parazitární	A00 - B99	114	2,67	46	1,08
Novotvary	C00 - D48	1 315	30,77	41	0,96
Nemoci endokrinní	E00 - E90	314	7,35	81	1,90
Poruchy duševní a poruchy chování	F00 - F99	492	11,51	114	2,67
Nemoci nervové soustavy	G00 - G99	5 563	130,16	1 175	27,49
Nemoci oběhové soustavy	I00 - I99	3 922	91,77	273	6,39
Nemoci dýchací soustavy	J00 - J99	1 700	39,78	548	12,82
Nemoci trávicí soustavy	K00 - K93	558	13,06	25	0,58
Nemoci svalové a kosterní soustavy a pojivové tkáně	M00 - M99	68 700	1 607,41	24 904	582,69
Nemoci močové a pohlavní soustavy	N00 - N99	1 368	32,01	152	3,56
Těhotenství, porod a šestinedělí, stavy vzniklé v perinatálním období	O00 - O99 P00 - P96	2 578	243,36	106	10,01
Poranění, otravy	S00 - T98	15 217	356,04	2 336	54,66
Ostatní neuvedené skupiny nemocí		2 295	53,70	507	11,86
Kraj		104 136	2 436,53	30 308	709,13
ČR		2 344 291	2 296,77	662 871	649,43

¹⁾ U dg těhotenství, porod a šestinedělí, stavy vzniklé v perinatálním období přepočteno na 10 000 žen 15-49 let

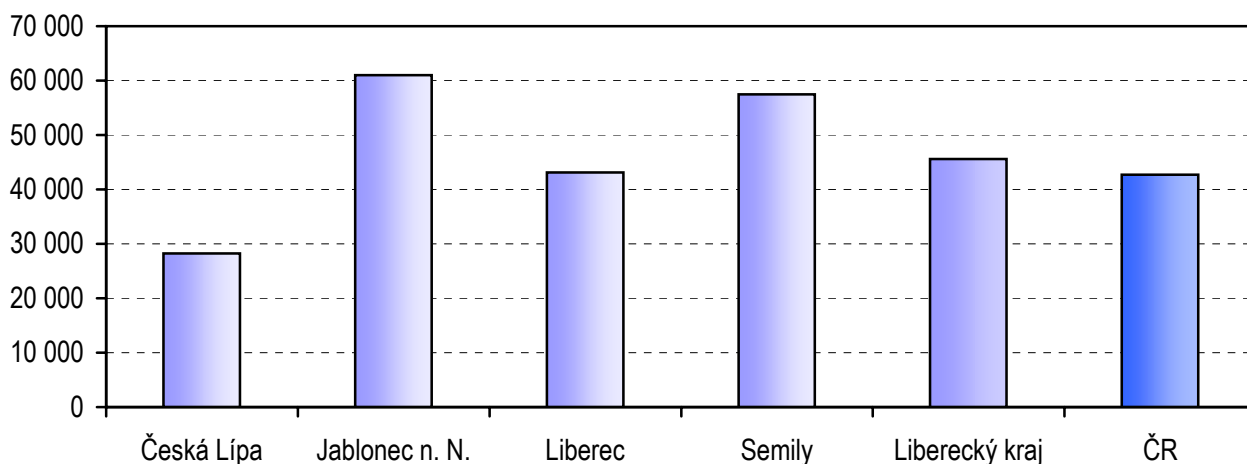
Struktura nově přijatých pacientů k léčbě podle vybraných skupin diagnóz

Počet vyšetření a výkonů v územních celcích

Území, okres	Počet vyšetření provedených			Počet výkonů provedených		
	celkem	z toho v %		celkem	z toho v %	
		lékařem	fyzioterap. a ergoterap.		lékařem	fyzioterap. a ergoterap.
Česká Lípa	18 042	42,66	57,34	310 897	3,48	96,52
Jablonec nad Nisou	23 913	33,49	66,51	540 168	0,80	99,20
Liberec	52 129	53,08	46,92	741 939	7,88	92,12
Semily	45 540	44,96	55,04	444 354	3,18	96,82
Liberecký kraj	139 624	45,73	54,27	2 037 358	4,31	95,69
ČR	3 249 982	51,81	47,67	45 962 058	5,01	94,89

Počet nově přijatých pacientů k léčbě v územních celcích

Území, okres	Počet nově přijatých pacientů k léčbě				
	celkem	v tom (v %)			
		ambulantně		hospitalizovaní	
		ve zdravotnickém zařízení	doma	na lůžkovém rehab.odd.	na ostatních nem.odd.
Česká Lípa	16 955	81,46	-	-	18,54
Jablonec nad Nisou	22 408	81,39	0,45	2,28	15,89
Liberec	45 795	80,34	0,07	0,95	18,64
Semily	18 978	70,76	-	7,96	21,28
Liberecký kraj	104 136	79,00	0,13	2,36	18,51

**Počet výkonů provedených fyzioterapeutem
a ergoterapeutem na 10 tisíc obyvatel**

Využívání lůžkového fondu rehabilitačních oddělení nemocnic

Ukazatel	Nemocnice	
	Liberecký kraj	ČR
Počet oddělení	2	44
Počet pracovníků ¹⁾		
lékaři	3,00	118,68
ZPBD ²⁾ celkem	17,77	532,15
sestry ²⁾ u lůžka	14,77	476,96
ZPOD ²⁾	4,00	174,48
Průměrný počet lůžek	42,00	1 446,71
Průměrný denní stav obsazených lůžek		
celkem	37,0	1 223,0
na 1 lékaře	12,3	10,3
na 1 sestru ²⁾ u lůžka	2,5	2,6
Počet lékařů na 100 lůžek	7,14	8,25
Počet ZPBD ²⁾ na 100 lůžek	42,31	37,01
Počet hospitalizovaných	872	26 367
Nemocniční letalita	4,6	1,1
Využití lůžek ve dnech	322,6	309,4
Průměrná ošetrovací doba	15,5	17,0
Prostoj lůžek ³⁾	1,3	2,2

¹⁾ Součet úvazků

²⁾ Zdravotničtí pracovníci dle zákona č. 96/2004 Sb.:

ZPBD - zdravotničtí pracovníci nelékaři s odbornou způsobilostí bez odborného dohledu (§ 5 - § 21)

sestra - všeobecné sestry a porodní asistentky (§ 5 - § 6)

ZPOD - zdravotničtí pracovníci nelékaři pod odborným dohledem nebo přímým vedením (§ 29 - § 42)

³⁾ Ve dnech na 1 hospitalizovaného z lůžek schopných provozu

Seznam nemocnic s lůžkovým rehabilitačním oddělením v kraji:

Krajská nemocnice Liberec
Nemocnice Jablonec nad Nisou